

సాంఘిక శాస్త్రం
(తెలుగు మీడియం)
పార్ట్ మరియు

సమయం : 3.15 గం,, 10 వ తరగతి మార్కులు : 80

సూచనలు :-

- 1) ప్రశ్న పత్రాన్ని బాగా చదివి అవగాహనా చేసుకోవాలి.
- 2) మీకివ్వబడిన సమాధాన పత్రంలో పార్ట్ - ఎ లో ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
- 3) మీకివ్వబడిన పటమును పార్ట్ - ఎ జవాబు పత్రానికి జతచేయండి.
- 4) పార్ట్ - బి కి చెందిన ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ప్రశ్న పత్రంలో సూచించిన స్థలంలో రాసి సమాధాన పత్రానికి జతపరచండి.
- 5) పార్ట్ - ఎ లో మూడు సెక్షన్ లు , , ఉన్నాయి.
- 6) ప్రతి సెక్షన్ లో ఇచ్చిన సూచనలు పాటించి సమాధానాలు రాయండి.

పార్ట్ - ఎ

సమయం :- 2.45 గం,,

మార్కులు : 60

సెక్షన్ - 6X2=12

సూచనలు :-

- i) ఈ సెక్షన్ లో గ్రూప్ - ఎ ,గ్రూప్ - బి అనే రెండు భాగాలున్నాయి .
- ii) ప్రతి గ్రూప్ లోని ఆరు ప్రశ్నల నుండి మూడు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
- iii) ప్రతి ప్రశ్నకు ఒకటి లేదా రెండు వాక్యాలలో సమాధానాలు రాయండి.

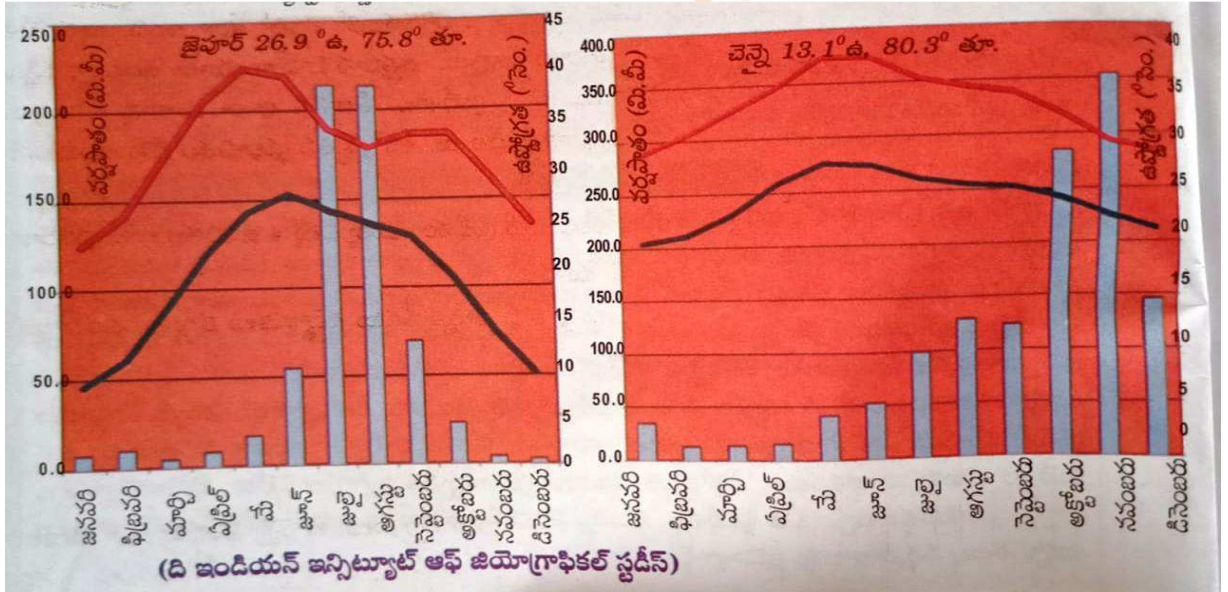
iv) ప్రతి ప్రశ్నకు 2 మార్కులు.

సెక్షన్ - I

గ్రూప్ - ఎ

- 1) భారత దేశ ముఖ్య భౌగోళిక స్వరూపాలు ఎన్ని ? అవి ఏవి ?
- 2) అభివృద్ధిని కొలవడానికి గల వివిధ సూచికలు ఏవి ? వాటిలో నీవు దేనితో ఏకీభవిస్తావు ?
- 3) అవ్యవస్థికృత రంగంలోని కార్మికుల పరిస్థితిమెరుగుపరచడానికి కొన్ని సంస్కరణలను సూచించుము .

క్రింది క్లయోగ్రాఫ్ లను పరిశీలించి , తగిన సమాధానాలు రాయండి.

- 4) చెన్నై వర్షాకాలానికి , జైపూర్ వర్షాకాలానికి మధ్య తేడా ఎందుకు ఉంది .
- 5) జైపూర్ లో అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత ఏ నెలలో నమోదు అయినవి .
- 6) పర్యావరణ పరిరక్షణ గురించి ప్రజలను చైతన్య పరచడానికి రెండు నినాదాలు రాయండి

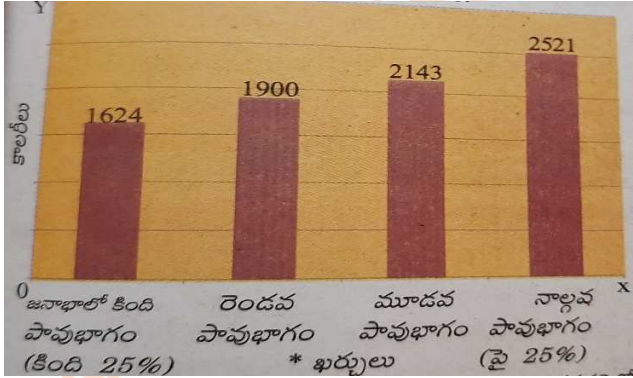
గ్రూప్ - బి

- 7) మొదటి ప్రపంచ యుద్ధానికి తక్షణ కారణం ఏమిటి ?
- 8) మహాత్మాగాంధీలో నీకు నచ్చిన గుణాలను రాయండి ?
- 9) రాజ్యాంగ ముసాయిదా రూపకల్పనలో అంబేద్కర్ పాత్రను గురించి వ్రాయుము .
- 10) మీకు ఓటు హక్కు ఉన్నట్లయితే ఎలాంటి లక్షణాలు ఉన్న వ్యక్తిని ఎన్నుకుంటారు .
- 11) హరిత విప్లవ ఫలాలు ఏవి ?
- 12) ఇటీవలి కాలంలో ప్రాంతీయ పార్టీలు బలోపేతం కావడానికి దారితీసిన పరిస్థితులేవి ?

సెక్షన్ - II

- 13) అబ్బాయిలతో పోలిస్తే అమ్మాయిలు చదువుకు తల్లిదండ్రులు తక్కువ ప్రాధాన్యత ఎందుకు ఇస్తారు ?
- 14) హిమాలయ నదీ వ్యవస్థల గురించి వివరించండి ?
- 15) క్రింది రేఖాచిత్ర పటంను పరిశీలించి ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి .

గ్రామీణ భారతదేశంలో కాలరీల వినియోగం

- a) గ్రామీణ భారతదేశంలో ఎంత భాగం ప్రజలు అవసరమైన దానికన్నా ఎక్కువ కాలరీలు వినియోగిస్తున్నారు.
- b) గ్రామీణ భారతదేశంలో అవసరమైన దానికన్నా తక్కువ కాలరీలు వినియోగించడానికి కారణమేమిటి ?

16)సింద్రియ వ్యవసాయం యొక్క ప్రముఖ్యతను తెలుపుతూ కరపత్రము తాయారు చేయండి

17)భారత జాతీయ సైన్యం భారత స్వాతంత్ర్య కోసం ఎలా పోరాడిందో వివరించండి .

18)ఓటు హక్కు ప్రజాస్వామ్యంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తుందనే ఎలా చేప్పగలవు ?

19)భారతదేశ పటాన్ని గీచి కింద వాటికీ గుర్తించుము .

- 1) కలకత్తా 2) మద్రాస్

20)సంకీర్ణ రాజకీయాల శకం ప్రారంభం కావడానికి గల కారణాలతో వాటిప్రభావాన్ని వివరించండి .

సెక్షన్ - III

గ్రూప్ - ఎ

21)హిమాలయాల ప్రాముఖ్యతను వివరింపుము .

22)ఈ క్రింది పేరాలో చదివి , వ్యాఖ్యానించండి .

దేశంలో అనేక ప్రాంతాలలో మగ పిల్లల చదువులతో పోలీసై ఆడపిల్లల చదువుకు తక్కువ ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నారు . ఆడపిల్లలు కొన్ని తరగతులు చదువుతారు కాని పాఠశాల విద్యపూర్తి చేయరు .

23)క్రింది పట్టికను చదివి , ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి .

సాంప్రదాయ భారతీయ కాలాలు

ఋతువులు	తెలుగు నెలలు (చాంద్రమనస సంవత్సరం)	ఇంగ్లీష్ నెలలు (పశ్చిమ దేశాల గ్రేగరియన్ క్యాలెండర్)
వసంతం	చైత్రం - వైశాఖం	మార్చి - ఏప్రిల్
గ్రీష్మం	జ్యేష్ఠ - ఆషాఢం	మే - జూన్

వర్ష	శ్రావణం - భాద్రపదం	జూలై - ఆగస్టు
శరత	ఆశ్వయుజ - కార్తీకం	సెప్టెంబర్ - అక్టోబర్
హేమంతం	మార్గశిరం - పుష్యం	నవంబర్ - డిసెంబర్
శిశిరం	మాగం - ఫాల్గుణం	జనవరి - ఫిబ్రవరి

- i) వసంత ఋతువు ఏ ఏ మాసాలలో వస్తుంది.
- ii) గ్రీష్మ ఋతువు లో వాతావరణం ఎలా ఉంటుంది.
- iii) తెలుగు నేలలో నేల ఎప్పుడు మొదలవుతుంది.
- iv) ఆకు రాలు కాలం ఏది ?

24) భారతదేశ పాటంలో క్రింది వాటిని గుర్తించుము .

- 1) డార్జిలింగ్
- 2) రాజస్థాన్ యొక్క రాజధాని
- 3) ఆరావళి
- 4) పంజాబ్

గ్రూప్ - బి

25) రష్యా విప్లవం రష్యన్ సమాజంలో తోసుకువచ్చిన మార్పులు ఏవి ?

26) క్రింది పట్టికను పరిశీలించి ,విశ్లేషిస్తూ ఒక పేరాను వ్రాయండి .

2011 లో మొత్తం ఉద్ధారాల విడుదల లో ర్యాంక్	దేశం	2011 లో శక్తి వినియోగంలో మొత్తం కార్బన్ డయాక్సైడ్ ఉద్ధారాల విడుదల	2011 లో శక్తి వినియోగంలో మొత్తం కార్బన్ డయాక్సైడ్ ఉద్ధారాల విడుదల (మెట్రిక్ టన్ను)
1	చైనా	8715.31	6.52
2	..	5490.63	17.62
3	రష్యా	1788.14	12.55
4	భారతదేశం	1725.76	1.45
11	యునైటెడ్ కింగ్ డం	496.80	7.92
15	ఇండోనేషియా	726.79	1.73

27) ఈ క్రింది పట్టికను చదివి ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు సమాదానాలు రాయండి .

వరుస సంఖ్య	రాజకీయ పార్టీ పేరు	సంవత్సరం 1952	సంవత్సరం 1962
1	భారతీయ జాతీయ కాంగ్రెస్	364	361
2	కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ ఆఫ్ ఇండియా	16	29
3	కిషాన్ మజ్దూర్ పార్టీ	12	12
4	సోషలిస్ట్ పార్టీ	09	-
5	ఫీపుల్స్ డెమోక్రటిక్ ఫ్రంట్	07	-

6	గణతంత్ర పరిషత్	06	-
7	ఇతరులు	38	27
8	స్వతంత్ర అభ్యర్థులు	37	20
9	జనసంగ్	-	18
10	ప్రజా సోషలిస్ట్ పార్టీ	-	12
11	డి ఎం కె	-	07

- a) ఏ ఏ రాజకీయ పార్టీలు పార్లమెంట్లో తమ బలాలు 1952 కంటే 1962 లో ఎక్కువ పొందినాయి ?
- b) 1962 నాటికి కనుమరుగైన రాజకీయ పార్టీలు ఏవి ?
- c) 1952 మరియు 1962 లో తమ బలాన్ని కోల్పోయిన రాజకీయ పార్టీలు ఏవి ?
- d) 1952 కంటే 1962 నాటికి తమ సంఖ్య బలాన్ని కోల్పోయిన రాజకీయ పార్టీలు ఏవి ?

28) ప్రపంచ పటంలో ఈ కింద వానిని గుర్తించండి .

- 1) వియత్నాం
- 2) హంగరీ
- 3) ఎస్టోనియా
- 4) అమెరికా

పార్ట్ - బి

సమయం : 30 ని..లు

మార్కులు : 20

సూచనలు :-

1. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి .
2. ప్రతి ప్రశ్నకు ఇవ్వబడిననాలుగు సమాధానాలలో సరైన సమాధానం ఎన్నుకొని , దానిని సూచించి అక్షరమును (...) బ్రాకెట్లలో పెద్ద అక్షరములలో (CAPITAL LETTER) రాయండి.
3. ప్రతి ప్రశ్నకు ఒక మార్కు .
4. సమాధానాలు ప్రశ్నపత్రంలోనే వ్రాయండి.
5. దిద్దబడిన, కొట్టివేసి రాసిన లేదా చెరిపేసి రాసిన సమాధానాలకు మార్కులు ఇవ్వబడవు.

1) మహా భారత పర్వత శ్రేణులు ఇచ్చట కలవు ()

- a) ఉన్నత హిమాలయాలు
- b) నిమ్న హిమాలయాలు
- c) బాహ్య హిమాలయాలు
- d) ఆరావళి పర్వత శ్రేణులు

2) క్రింది వానిలో సరి కానిది ()

- a) గ్రామీణ కార్మికుల మెరుగైన కూలీని కోరుతారు
- b) వర్ష ధార రైతులు సరియైన వర్షాలు కోరుతారు
- c) ధనిక రైతులు గ్రామాల్లోనే స్థిరపడాలని కోరుతారు
- d) ధనిక కుటుంబాలమ్మాయిలు స్వేచ్ఛను కోరుతారు

- 3) క్రింద వానిలో మాధ్యమిక వస్తువు కానిది ()
- ఇడ్డి
 - వడ్డు
 - ఊక
 - బియ్యం
- 4) ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో తొలకరి జిల్లాలను ఈ పేరుతో పిలుస్తారు ()
- కోబ్బరి జిల్లులు
 - నారింజ జిల్లులు
 - మామిడి జిల్లులు
 - సీతాఫలం జిల్లులు
- 5) ఆదర్శ గ్రామ పథకం క్రింద హివారే బజారును ఎంపిక చేసిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ()
- మహారాష్ట్ర
 - కర్ణాటక
 - కేరళ
 - తమిళనాడు
- 6) ప్రభుత్వము ఆహార ధాన్యాల నిల్వ కోసం ప్రధానంగా గోధుమలు బియ్యం దీని ద్వారా సేకరిస్తారు. ()
- బి సి సి ఐ
 - డి సి ఐ
 - యప్ సి ఐ
 - యప్ సి సి ఐ
- 7) రాచలూర్బన్ రాసిన పుస్తకం ()
- దినేచర్
 - బర్డ్ బిహేవియర్

- c) సైలెంట్ స్ప్రింగ్
d) టు వర్డ్ ఎస్వె రాస్ మెంటల్
- 8) భారతదేశం మధ్య గుండా వెళుతున్న అక్షాంశం ఏది ()
a) భూమధ్య రేఖ
b) కర్కట రేఖ
c) మకర రేఖ
d) పై వన్ని
- 9) హిమాలయ నదీ వ్యవస్థకు చెందనిది ()
a) గంగా
b) సింధూ
c) బ్రహ్మపుత్ర
d) మహానది
- 10) ఆర్థిక వ్యవస్థను ప్రధానంగా ఎన్ని రంగాలుగా విభజించారు ()
a) 2
b) 3
c) 4
d) 5
- 11) క్రింది వానిలో ప్రపంచ యుద్ధాలకు కారణం కానిది ()
a) సైనిక వాదం
b) జర్మనీ ప్రతీకార పెత్తందారీతనం
c) రహస్య కూటములు
d) అన్ని దేశాలకు స్వతంత్ర ప్రకటన
- 12) నానాజాతి సమితి ఉద్దేశాన్ని కొనసాగించడానికి ఏర్పడిన సంస్థ ()
a) ఐక్యరాజ్యసమితి
b) ప్రపంచబ్యాంకు
c) పెట్టుబడిదారీ కూటమి

d) సామ్యవాద కూటమి

13) రాయల్ నౌకా దళంలోని సైనికులు బ్రిటిష్ అధికారుల ప్రవర్తన పట్ల నిరసన చేపట్టినద

(.)

a) 1943

b) 1945

c) 1942

d) 1946

14) 1947 మార్చిలో భారతదేశపు వైశ్రాయ్ ఎవరు

()

a) వావేల్

b) చేమ్స్ ఫర్డ్

c) మార్లే

d) మౌంట్ బాటెన్

15) లౌకిక - సామ్యవాద పదాలను రాజ్యాంగంలో పొందుపరిచినది

()

a) షెడ్యూల్డ్ లో

b) భాగములో

c) ప్రవేశికలో

d) ప్రాథమిక హక్కులకు

16) రాజ్యాంగ సభ సభ్యులను ఎన్నుకోన్నది

()

a) రాజ్యసభ

b) పార్లమెంట్ సభ్యులు

c) రాష్ట్ర శాసన సభ సభ్యులు

d) పై వారందరూ

17) భారతదేశంలో ఎన్నికలు నిర్వహించేది

()

a) న్యాయ వ్యవస్థ

b) పార్లమెంట్

c) సి ఐ డి

d) ఎలక్షన్

18)వయోజన ఓటింగ్ విధానం ద్వారా ఎన్నికలు నిర్వహించబడాలని చెప్పిన రాజ్యాంగ

ఆర్టికల్

(.)

a) 326

b) 395

c) 443

d) 17

19)' పంచశీల ' ఒప్పందం ఈ దేశాలకు సంబంధించినది

()

a) ఇండియా - పాకిస్తాన్

b) ఇండియా - చైనా

c) ఇండియా - రష్యా

d) ఇండియా - శ్రీలంక

20)సుస్థిర అభివృద్ధి అన్న భావనకు ముందుకు తెచ్చిన ఉద్యమ

()

a) గ్రీన్ పిస్ ఉద్యమ

b) చిప్కో ఉద్యమం

c) మైరా పైబీ ఉద్యమం

d) నర్మదా బచావో ఉద్యమం